

Erfaringer fra Morsa

FAKTAARK 2011 VANNOMRÅDEUTVALGET MORSA

Fosforreduserende tiltak – status i 2010

Helga Gunnarsdóttir, Vannområdeutvalget Morsa

AVLESTEDTAK

Det viktigste arbeidet med å redusere fosforutslippene er å redusere utslippene fra landbrukssektoren. Det har vært hovedutfordringen med å redusere fosforutslippene fra landbrukssektoren. Utslippene fra landbrukssektoren er den største kilden til fosfor i vannmiljøet. Det er viktig å redusere utslippene fra landbrukssektoren for å sikre vannkvaliteten i Morsa.

Spørsmål og svar

Spørsmål: Hvorfor er det viktig å redusere fosforutslippene fra landbrukssektoren?

Svar: Fosfor er et viktig næringsstoff for planter, men det er også et giftig stoff for fisk og andre vannlevende organismer. Utslippene fra landbrukssektoren kan føre til eutrofisering av vannmiljøet, som betyr at vannet blir rikere på næringsstoffer og alger vokser raskere. Dette kan føre til oksygenmangel i vannet og døde fisker.

Resultat

Utslippene fra landbrukssektoren har blitt redusert med 50% siden 2005. Dette er et stort resultat og viser at det er mulig å redusere fosforutslippene fra landbrukssektoren.

År	Utslipp (kg)
2005	1000
2006	800
2007	600
2008	400
2009	200
2010	100

www.morsa.org

Helga Gunnarsdóttir, Vannområdeutvalget Morsa

”Morsa-modellen”

VANNOMRÅDEUTVALG

Med stemmerett:
11 ordførere, 2 fylkesmenn,
2 fylkeskommuner,
NVE, Mattilsynet

Observatører:
FNF, MOVAR, Petterson
Vansjø grunneierlag,
Østfold og Akershus bondelag

Temagruppe
Landbruk

Temagruppe
Avløp

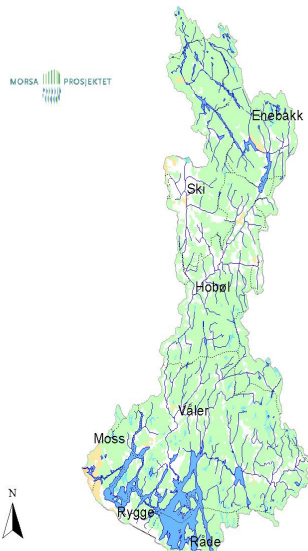
Temagruppe
Overvåkning

Temagruppe
Mossesundet?

Vansjø/Hobølvassdraget - Morsa

MORSA PROSJEKTET

690 km² - 9 (12) kommuner,
2 fylker

Morsa-samarbeidet startet i
1999 - hovedformål å bedre
vannkvaliteten

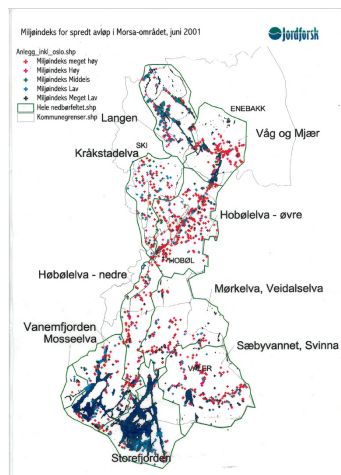
Hovedutfordringer:

- Fosfor og partikler fra
jordbruket
- Fosfor og org. materiale fra
avløp

=> Forårsaker algevekst i elver
og innsjøene

Morsas avløpsstrategier – Fase I kartlegging/planer 1999-2002

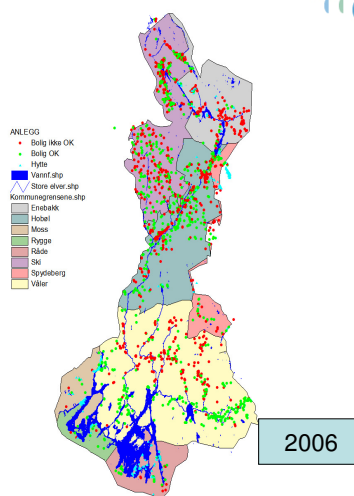

- Ca 2300 husstander
- > 50 % septiktanker
- Direkteutslipp!
- Kun ca 10% av anleggene tilfredsstillende

Morsas avløpsstrategier – Fase II ... til handling

- Pålegg om opprydding starter 2002/03
- Felles gebyrpolitikk – dagbøter
– 200 kr per dag
- Pilotprosjekt Husbanken
– Lån eller tilskudd til de med svak økonomisk evne

Morsas avløpsstrategier – Fase III Fungerer anleggene som de skal?

Nei, behov for forbedring hos **tre** aktører

- Kommunene (tilsyn og kontroll)
 - Ny forskrift og tilhørende gebyrforskrift. Gjelder fra 2009.
 - Klar styrking av kommunens rolle innen tilsyn og kontroll.
 - Klare krav til drift og vedlikehold
 - Veileder til lokal forskrift høst 2009
 - Felles tilsyns- og kontrollsystem vedtatt i høsten 2009.
 - Prøves ut i 2010-2011
- Leverandørene
 - Leverandørene har gjort en rekke forbedringer

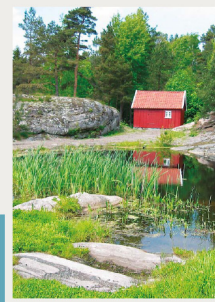
VEILEDNING TIL
LOKALE FORSKRIFTER FOR MINDRE
AVLØPSANLEGG I MORSA

UTSTITT AV VANNOMRÅDEUTVALGET MORSA

Avløpsstrategier fase III

- Anleggseiere trenger kunnskap
 - Infomateriell sendes ut til alle husstander og infomøter 2011

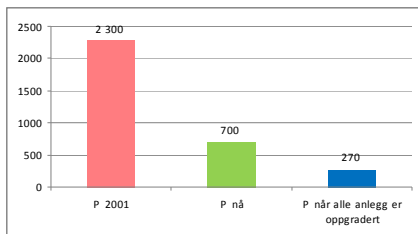

HVA BØR DU VITE OM DITT
AVLØPSRENSANLEGG?

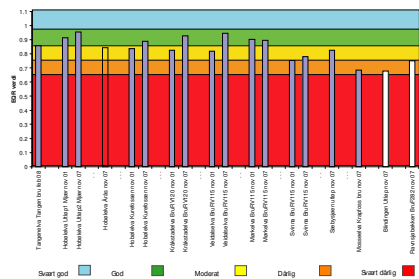
Informasjon til eiere av boliger med
små avløpsrenseanlegg

UTSTITT AV VANNOMRÅDEUTVALGET MORSA

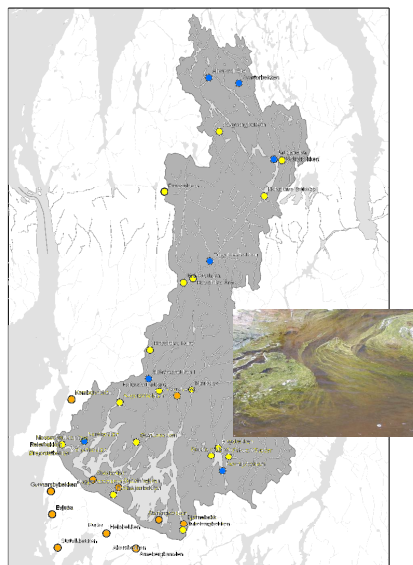
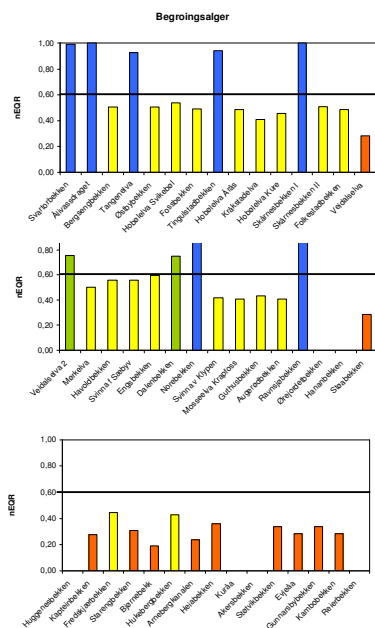
Spredte avløp – Måloppnåelse

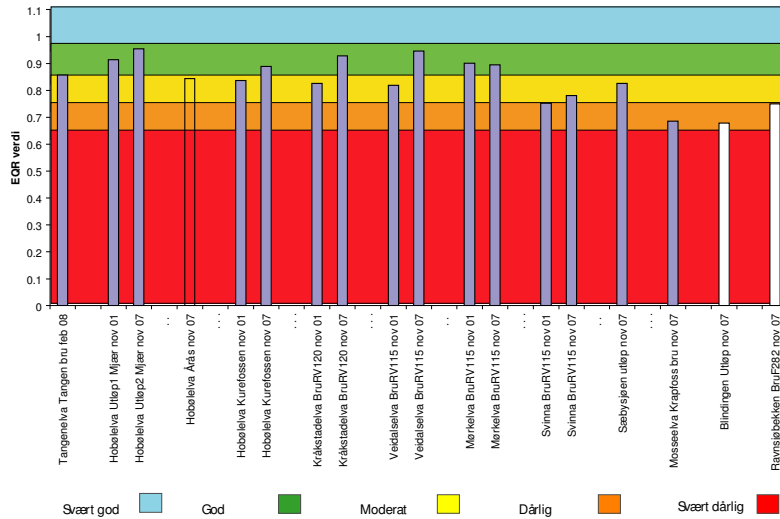
- Ca 1700 kg P fjernet – Forutsatt 90% rensing
- Ca 15 tonn organisk materiale fjernet
- Forbedring økologisk tilstand for bunndyr 2001-2007
- 2000 boliger - Nå gjenstå ca 250 boliger

Økologisk tilstand begroingsalger (nEQR) og miljømål i elver i Morsa

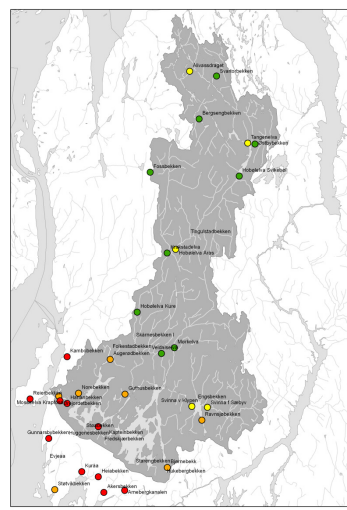
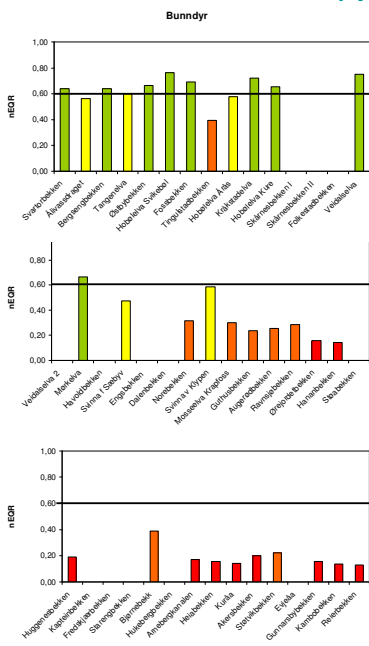

EQR bunndyr i elver 2001-2007

Svært god Svært dårlig

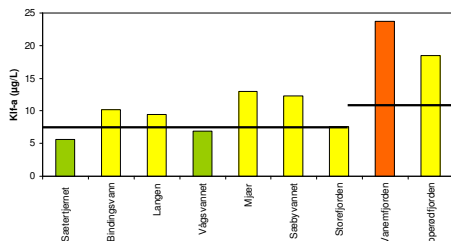
Økologisk tilstand bunndyr (2007-2009) i elver i Morsa

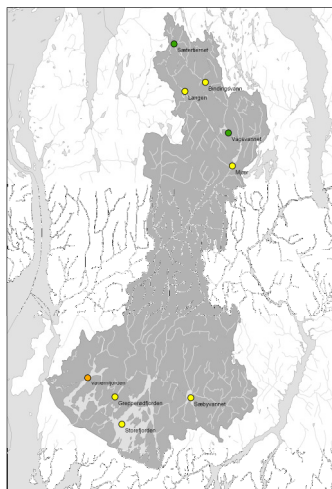
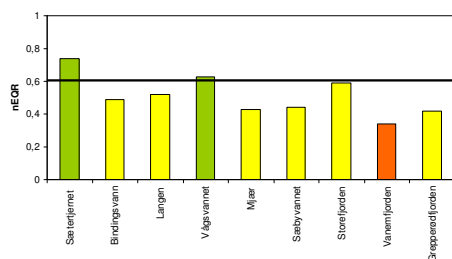
Økologisk tilstand (klf-a) i 2009 og miljømål i innsjøer i Morsa

Klorofyll-a

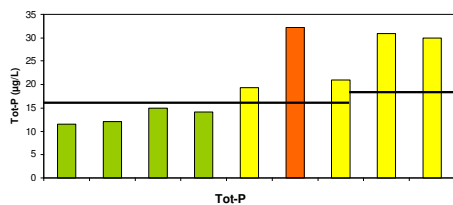
Klorofyll-a

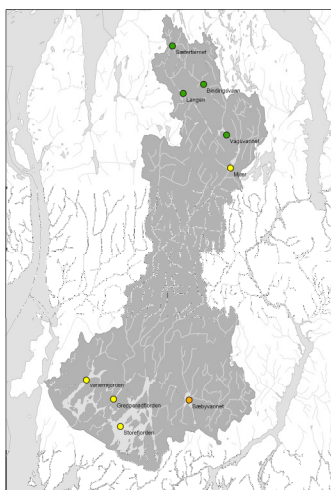
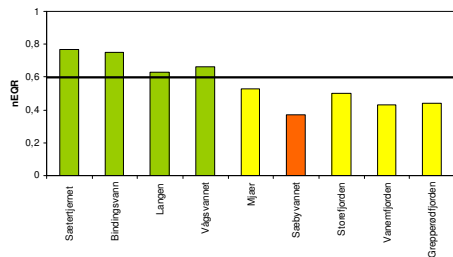
P-tilstand i 2009 og miljømål i innsjøer i Morsa

Tot-P

Tot-P

Hva med vannkvaliteten?

avis.no Nyheter

Sport MFK Kultur Debatt Barn og ungdom Forbruker Været Reise Radio Moss Billettkontoret Innhold

Hendelseskart RSS-Nyheter Siste nytt Skattelister Været Økonomi

moss-avis.no Forsiden / Nyheter / Fikk endelig badepl...

Fikk endelig badeplas tilbake

Vestre Vansjø 2008-10

LYKKELIGE BADEENGLER F.h. Henrik L. Guterud, Sara Johansen, Sander Cornelius Linder Haines og Julie Dahl koste seg stort med å bade i Nesparken i går.

Kjøp bilde

Algene i Nesparken er erstattet med lykkelige badeengler. – Dette er supert, jublet SFO-barna som hoppet i vannet i går.

Latter, skrik og skrål preget Nesparken i går. For da solt varmet som mest valgte en gruppe SFO-unger å kjåle seg ned i nedre Vansjø.

– Det er første gang på mange år at vi har kunnet dra hit for å bade, forteller barne- og ungdomsarbeider Bente Jobstegren.

Del på nettet
Tipp en venn via epost
Skriv ut

Tips oss >>

SMS: kodeord MATIPS til 1932

E-post: desken@moss-avis.no

Send tips her >>

Sjener som sorterer inn...

Flere svarveid

Bildesener

Vestre Vansjø 2001-2007

Folkemøte om nytt anlytmottak (14 bilder)

Mor

(21